

לנבר, רמון-ראול (1894-1943)

(Raymond-Raoul Lambert). מנהיג יהודי בצרפת של וישי. ל' נולד בפרבר של פריס, קיבל חינוך והשכלה שהיו ספוגים תרבות צרפת עם תרבות יהודית זעומה מאוד. במלחמת-העולם הראשונה שירת בצבא, ואחריה היה עובד מדינה, החזיק במשרות בדרגים נמוכים, קיים קשרים מסויימים עם הקהילה היהודית והמשיך בנטייתו לכתיבה ספרותית. בשנות ה-30 גברה מעורבותו בענייני יהודים משנהיה לעורך העיתון היהודי החשוב ביותר, L'Univers Israélite, ומראשי הפעילים ב-CAR (Comité D'Assistance Aux Réfugiés), הוועד לסיוע לפליטים), שסייע לפליטים יהודים מגרמניה. כפטריוט צרפתי הקשור בכול לבבו לתרבות צרפת היה ל' משוכנע שיהודי צרפת התמזגו בהצלחה בחברה הצרפתית.

עם כניעת צרפת ביוני 1940 שוחרר ל' משירות צבאי פעיל, ומיד חזר לפעילותו הציבורית בסניף CAR שבמרסי. בספטמבר 1941 זומן ל' לפגישה עם קסויה ולה, לדיון על כינון ארגון יהודי בצו השלטונות, וב-29 בנובמבר 1941 הוקם הארגון, ה'אגוד הכללי של היהודים בצרפת' (איז'יף) ול' נהיה לאיש מרכזי בו. למרות הביקורת החריפה שאישים יהודים בולטים בצרפת הלא-כבושה מתחו עליו על שנשא ונתן עם ולה, החל ל' לארגן את איז'יף-דרום כמערכת פדרטיבית, כדי לאפשר אוטונומיה מירבית לארגוני הסעד המאוגדים באיז'יף. בעת הגירוש מן הדרום באוגוסט ובספטמבר 1942 מחה ל' בתקיפות בפני שלטונות וישי וסייע לארגן את העזרה למגורשים ממחנות המעצר הצרפתיים. ל', שדרך חשיבתו היתה לגליסטית, כיוון את מועצת איז'יף לפעילות משפטית, בקוותו שכך ישמור על יעילות הסעד לחברה. אחרי הגירוש הנרחבים ממרסי בסוף ינואר 1943, שלא פסחו אף על יהודים ילידי צרפת ועל עובדי איז'יף, נטה ל' לתמיכה בפעילות מחתרתית, אף שהוא עצמו הוסיף לעמוד בראש מועצת איז'יף וסירב לסגור את דלתות איז'יף ולעודד את יהודי מרסי לברוח ולהתחבא.

בחודשי פעילותו האחרונים באיז'יף הצליח ל' לסכל ניסיון לאחד את איז'יף לגוף אוטוריטרי בראשות המועצה שבצפון, עשה יד אחת עם יריביו הקודמים בקונסיסטוריה המרכזית של יהודי צרפת, ושמר על צביונו הפדרטיבי של איז'יף דרום. אחרי התערבות סוערת שלו בלשכת ראש-הממשלה פיר לואל באמצע אוגוסט 1943 נאסר ל' ועמו אשתו וארבעת ילדיו. הוא נשלח למחנה דרנסי ומשם לאושוויץ ושם נרצח. יומנו (ראה ביבליוגרפיה) הוא אספקלריה מרתקת של חיי יהודי שנטמע בתרבות צרפת ונהיה למנהיג יהודי בעת השואה.